

GRUDZIEŃ 2025

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i w Unii Europejskiej

DR MARCIN SOCHA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet Łódzki

MONITOR JAPOŃSKI

GRUDZIEŃ 2025

Kryzys w relacjach chińsko-japońskich nabiera na sile

W grudniu warto zwrócić uwagę na szereg działań rządów w Pekinie i w Tokio, które zwiastują dalsze nasilenie konfliktu dwustronnego. Chiny krytykują działania administracji Sanae Takaichi i zapowiadają dalsze kroki uderzające w japońską gospodarkę. Japoński rząd i znaczna część polityków PLD próbuje wykorzystać konflikt do zwiększenia poparcia politycznego.

I.WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

3 grudnia: Japonia dostarczy system dowodzenia obronnego dla Filipin.

Japonia przygotowuje się do eksportu systemu dowodzenia i kontroli na Filipiny, w ramach rozwijającej się współpracy wojskowej. Japonia promuje transfer technologii obronnych do Manili w obliczu rosnącej obecności militarnej Chin w regionie. Według źródeł Ministerstwa Obrony system jest przeznaczony do operacji obrony powietrznej. Integruje dane z radarów i czujników w celu wykrywania samolotów i pocisków wroga, przetwarza informacje centralnie i umożliwia skoordynowane dowodzenie i kontrolę.

8 grudnia: dalszy wzrost napięcia w relacjach z Chinami. Chińska Marynarka Wojenna wydała oświadczenie, w którym stwierdziła, że samoloty Sił Samoobrony Japonii „wielokrotnie zbliżały się do stref szkoleniowych chińskiej grupy lotniskowców i zakłócały ich działanie, poważnie wpływając na normalne operacje i stwarzając zagrożenie dla bezpieczeństwa lotów”. Sekretarz gabinetu Minoru Kihara odrzucił oskarżenia Pekinu nazywając je bezpodstawnymi. Kihara wyjaśnił, że otrzymał raporty, zgodnie z którymi samoloty Sił Samoobrony „utrzymywały bezpieczną odległość podczas wykonywania zadań związanych z obroną przestrzeni powietrznej”.

15 grudnia: japońskie pandy wracają do Chin. Dwie pandy wielkie z tokijskiego zoo Ueno zostaną w przyszłym miesiącu zwrócone Chinom. Od momentu ogłoszenia ich wyjazdu zoo jest oblegane przez turystów. Pandy były symbolem rozwijania relacji międzynarodowych przez Chiny. Decyzja przynosi koniec długiego okresu „dyplomacji pand” w Japonii.

15 grudnia: Chiny nakładają sankcje na byłego szefa JSDF. Władze w Pekinie nałożyły szereg ograniczeń na byłego szefa sztabu japońskich Sił Samoobrony

(SDF), w związku z narastającymi napięciami. Zgodnie z oświadczeniem chińskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Shigeru Iwasaki naruszył politykę „jednych Chin” oraz ducha konsensusu politycznego między Chinami a Japonią, oraz „poważnie ingerował” w sprawy wewnętrzne Chin. Środki odwetowe obejmują ograniczenia wizowe, zamrożenie majątku Iwasakiego oraz zakaz wszelkich transakcji i współpracy z nim.

15 grudnia: Stany Zjednoczone uruchamiają rozmowy dotyczące podpisania „Pax Silica”. Pax Silica to amerykańska inicjatywa strategiczna, mająca na celu stworzenie stabilnych łańcuchów dostaw materiałów potrzebnych do rozwoju technologicznego (od kluczowych minerałów i zasobów energetycznych po zaawansowaną produkcję, infrastrukturę sztucznej inteligencji i logistykę). Pax Silica ma na celu zabezpieczenie zasobów i rozwinięcie współpracy w obszarze rozwoju sztucznej inteligencji. W inauguracyjnym szczycie wzięli udział przedstawiciele Japonii, Republiki Korei, Singapuru, Holandii, Wielkiej Brytanii, Izraela, Zjednoczonych Emiratów Arabskich i Australii, a także goście z Tajwanu, Unii Europejskiej, Kanady i OECD.

16 grudnia: brak porozumienia w sprawie ograniczeń eksportu uzbrojenia. Dwie partie koalicyjne odbyły pierwsze spotkanie robocze, dotyczące rewizji „trzech zasad transferu sprzętu i technologii obronnych”, które regulują eksport broni. Pomimo porozumienia w sprawie zniesienia ograniczeń eksportu uzbrojenia, Partia Liberalno-Demokratyczna i Nippon Ishin pozostają podzielone w kwestii zabezpieczeń mających zapobiegać nieograniczonemu rozszerzaniu transferów broni. Nippon Ishin opowiada się za zasadniczym zezwoleniem na eksport wszystkich rodzajów uzbrojenia. Zdaniem PLD konieczne jest wprowadzenie bardziej rygorystycznych procedur kontroli. Koalicja zakłada zakończenie prac już w kwietniu 2026 roku.

17 grudnia: rząd wprowadza kolejne regulacje dotyczące kontroli nabywania ziemi przez obcokrajowców. W ramach nowych środków mających na celu monitorowanie skali nabywania nieruchomości przez obcokrajowców, rząd będzie wymagał od osób fizycznych deklarowania obywatelstwa przy przenoszeniu własności nieruchomości i nabywaniu gruntów leśnych. Inne środki obejmują rozszerzenie zakresu obowiązków sprawozdawczych wobec rządu dla nierezydentów nabywających ziemię i nieruchomości. Rząd planuje również nałożyć nowe obowiązki na przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą dużych obszarów gruntów lub nabywające grunty w pobliżu obiektów związanych z obronnością. Przegląd przepisów regulujących własność nieruchomości jest filarem inicjatywy premier Sanae Takaichi mającej na celu zaostrezenie polityki wobec obcokrajowców. Rząd planuje utworzenie scentralizowanej bazy danych, aby rozwiązać obawy opinii publicznej dotyczące skali nabywania nieruchomości przez obcokrajowców.

17 grudnia: koalicja rządząca odkłada projekt zmniejszenia liczby parlamentarzystów. Premier Sanae Takaichi i lider partii Nippon Ishin Hirofumi Yoshimura odłożyli do przyszłego roku projekt ustawy dotyczącej zmniejszenia liczby mandatów w Izbie Reprezentantów. Projekt ustawy przewiduje zmniejszenie liczby 465 miejsc w Izbie Reprezentantów o 10%. Szczegóły dotyczące redukcji zostaną omówione przez międzypartyjną radę ds. systemu wyborczego powołaną przez przewodniczącego Izby Reprezentantów. Jednak partie opozycyjne skrytykowały projekt ustawy i naciski koalicji rządzącej na jego przyjęcie, przez co nie jest jasne, czy uda się osiągnąć postęp podczas zwyczajnej sesji parlamentu.

19 grudnia: Stany Zjednoczone pozwalają na import rosyjskiego gazu do Japonii. Administracja Donalda Trumpa naciska na Japonię by ta zaprzestała importu rosyjskiego gazu wydobywanego w ramach projektów Sachalin 1 i Sachalin 2. Rząd w Tokio cały czas zaznacza, że dostawy te są kluczowe dla bezpieczeństwa energetycznego. Od czasu, gdy rosyjska inwazja na Ukrainę w 2022 r. zakłóciła funkcjonowanie sieci LNG i łańcuchów dostaw, Japonia stara się zabezpieczyć alternatywne źródła zaopatrzenia, aby zapewnić sobie bezpieczeństwo energetyczne. W grudniu Stany Zjednoczone przedłużyły wyłączenie zezwalające na sprzedaż surowców z rosyjskiego projektu Sachalin-2 do 18 czerwca przyszłego roku, co prawdopodobnie pozwoli na kontynuację produkcji skroplonego gazu ziemnego w ramach tego projektu. Ogólna licencja wydana przez Departament Skarbu USA ma duże znaczenie dla Japonii, która około 9% swojego LNG pozyskuje z Rosji.

19 grudnia: Japonia nie planuje rozwoju broni jądrowej. Japońskie media poinformowały, że jeden z doradców premier Sanae Takaichi stwierdził, że Japonia potrzebuje broni jądrowej ze względu na pogarszającą się sytuację bezpieczeństwa, ale przyznał, że takie posunięcie byłoby trudne z politycznego punktu widzenia. W odpowiedzi na spekulacje sekretarz gabinetu musiał powtórzyć zapewnienia, że Japonia nigdy nie będzie posiadać broni jądrowej.

22 grudnia: wysokie notowania rządu Sanae Takaichi. Według najnowszego sondażu przeprowadzonego przez Asahi Shimbun, poparcie dla gabinetu premier Sanae Takaichi utrzymuje się na stałym poziomie 68%. Odsetek osób niezadowolonych z działań rządu wyniósł 19%. Pomimo pogorszenia relacji z Pekinem po wypowiedzi premier Takaichi w parlamencie na temat sytuacji na Tajwanie, 55% respondentów poparło jej stanowisko wobec Chin, a 30% było przeciwnych.

22 grudnia: Japonia zaostrza regulacje dotyczące uzyskania obywatelstwa. Japonia zamierza dwukrotnie wydłużyć wymagany okres pobytu w kraju dla obcokrajowców ubiegających się o przyznanie obywatelstwa, a także wprowadzić wymóg znajomości języka japońskiego dla uzyskania stałego

pobytu. Zmiany mają wejść w życie już w roku 2026. Partia Nippon Ishin określiła obecne wymagania jako zbyt łagodne, co skłoniło premier Sanae Takaichi do zlecenia ich przeglądu. W przypadku nabywania obywatelstwa kryterium długości pobytu zostanie zmienione z obecnych „pięciu lat lub więcej” na „dziesięć lat lub więcej”. Koalicja rządząca planuje również zaostrzyć wymagania dotyczące uzyskania pozwolenia na pobyt stały. Rząd będzie mógł wycofać pozwolenie stałego pobytu za przestępstwa takie jak umyślne niepłacenie podatków. Nowe wymagania mają także objąć konieczność posiadania formalnej znajomości języka japońskiego. Konkretny poziom biegłości jest nadal rozważany. W Japonii mieszka około 930 000 stałych rezydentów, którzy stanowią 20 procent populacji zagranicznej.

23 grudnia: nowej premier udało się przekonać konserwatywnych wyborców. Badania opinii publicznej pokazały, że nowej premier udało się przekonać coraz większą liczbę konserwatywnych wyborców do powrotu do PLD. Liczba wyborców, którzy twierdzą, że zagłosowaliby na PLD, gdyby teraz odbyły się wybory krajowe, wzrosła o około 40 procent w ciągu ostatnich sześciu miesięcy. Można zaobserwować powrót wielu osób, które wcześniej popierały mniejsze partie prawicowe. Większość tych wyborców wyraziła pozytywną opinię o premier Takaichi i jej polityce dotyczącej migracji. Odsetek respondentów wybierających LDP wzrósł z 17,4% w czerwcu i lipcu do 24,9% w najnowszej ankiecie. Wśród osób, które przeszły do LDP, aż 93,7% stwierdziło, że ma pozytywne zdanie o premier Takaichi.

24 grudnia: Japonia musi przygotować się na wypadek konfliktu zbrojnego. Premier Sanae Takaichi zwraca uwagę na konieczność zapewnienia Japonii możliwości utrzymania „siły bojowej” w długotrwałym konflikcie zbrojnym jako powód szybkiej zmiany trzech kluczowych dokumentów dotyczących bezpieczeństwa. Zdaniem premier „środowisko bezpieczeństwa uległo radykalnej zmianie, przez co Japonia musi aktywnie wzmacniać swoje zdolności”. Premier podkreśliła, że Japonia musi być przygotowana na długotrwały konflikt, taki jak wojna między Rosją a Ukrainą. Utrzymanie sił zbrojnych odnosi się do zdolności do prowadzenia wojny przez długi czas pod względem zabezpieczenia amunicji, paliwa i sprzętu. Premier, odnosząc się do wojny między Rosją a Ukrainą, zauważyła, że coraz częściej wykorzystuje się bezzałogowe drony do przeprowadzania ataków.

24 grudnia: zwiększenie liczby wizyt japońskich polityków na Tajwanie. Coraz większa liczba wizyt japońskich parlamentarzystów na Tajwanie wywołuje zdecydowany sprzeciw ze strony Pekinu. Koichi Hagiuda, wysoki rangą członek PLD, spotkał się z prezydentem Tajwanu Lai Ching-te. Hagiuda określił stosunki z Tajpej jako „najlepsze w historii”. Prezydent Lai wyraził nadzieję na dalsze pogłębienie współpracy i wspólne działania obydwu stron na rzecz „wolnego i

otwartego regionu Indo-Pacyfiku”. Rzecznik chińskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Lin Jian oskarżył Tokio o podważanie pokoju i stabilności w regionie oraz stwierdził, że Takaichi przekroczyła chińską „czerwoną linię” od momentu objęcia stanowiska.

26 grudnia: gabinet zatwierdza projekt rekordowego budżetu. Rząd zatwierdził wstępny projekt budżetu na rok finansowy 2026. Wielkość budżetu to 122,3 bln jenów (782,9 mld dolarów). Oznacza to wzrost o ponad 7 bln jenów w porównaniu z rokiem poprzednim, co sprawia, że jest to największy budżet w historii drugi rok z rzędu. Większa skala budżetu na rok finansowy 2026 odzwierciedla wyższe ceny, rosnące koszty osobowe i wzrost stóp procentowych. W związku z oczekiwanym wzrostem dochodów podatkowych emisja nowych obligacji wyniesie 29,584 bln jenów, spadając poniżej poziomu 30 bln jenów drugi rok z rzędu. Obligacje sfinansują 24,2% całkowitego budżetu, co stanowi spadek w porównaniu z 24,9% w poprzednim roku. Wydatki związane z obronnością wzrosną o 334,9 mld jenów przekraczając po raz pierwszy poziom 9 bln jenów.

27 grudnia: rząd zapowiada podniesienie opłat wizowych. Rząd Sanae Takaichi wprowadzi podwyżkę opłat dla cudzoziemców wjeżdżających do Japonii. Opłata za wizę jednokrotnego wjazdu wzrośnie do 15 000 jenów (96 dolarów), co stanowi pięciokrotny wzrost w stosunku do obecnej opłaty wynoszącej około 3000 jenów. Opłata za rozpatrzenie wniosku o wizę wielokrotnego wjazdu ma wzrosnąć do 30 000 jenów. W projekcie budżetu przewidziano około 120 mld jenów dochodów z opłat za rozpatrzenie wniosków wizowych. Rząd uzasadnia podwyżki zrównaniem opłat do poziomu obowiązującego w Stanach Zjednoczonych i krajach europejskich.

27 grudnia: Japonia zwiększy wsparcie wojskowe dla sojuszników. Ministerstwo Spraw Zagranicznych planuje podwoić oficjalną pomoc w obszarze bezpieczeństwa dla krajów o podobnych poglądach, które stoją w obliczu rosnącego zagrożenia ze strony chińskiej ekspansji morskiej. W projekcie budżetu na rok 2026 przeznaczono 18,1 mld jenów (116 mln dolarów) na oficjalną pomoc ds. bezpieczeństwa. Program OSA uruchomiono w roku 2023, kiedy cztery państwa otrzymały około 2 mld jenów na sprzęt obronny. W bieżącym roku budżetowym program obejmuje 12 krajów, w tym Filipiny, Indonezję i Mongolię, a także kraje wyspiarskie na Pacyfiku.

31 grudnia: japońscy przedstawiciele biznesowi odkładają wizytę w Chinach. Japońsko-Chińskie Stowarzyszenie Gospodarcze podjęło decyzję o przełożeniu zaplanowanej na styczeń wizyty japońskich liderów biznesu w Chinach. Stowarzyszenie planowało wysłać delegację liczącą około 230 osób do Pekinu i południowej prowincji Hainan na sześć dni. W skład delegacji mieli wejść przewodniczący Japońskiej Federacji Biznesu (Keidanren) Tsutsui Yoshinobu

oraz przewodniczący Japońskiej Izby Przemysłowo-Handlowej Kobayashi Ken. Stowarzyszenie doszło do wniosku, że w obecnej sytuacji delegatom trudno będzie nawiązać pełną współpracę z chińskimi przywódcami i urzędnikami państwowymi oraz osiągnąć zadowalające rezultaty.

KOMENTARZ

W polityce zagranicznej warto zwrócić uwagę na nasilenie konfliktu w relacjach chińsko-japońskich. Listopadowa wypowiedź premier Takaichi, dotycząca potencjalnej reakcji Japonii na atak na Tajwan wywołała kryzys w relacjach dwustronnych. W grudniu można zaobserwować dalsze działania po obu stronach, które niestety nie zwiastują zażegnania konfliktu. Kryzys w relacjach rozlał się na ministerstwa obrony, które oskarżają się wzajemnie o prowokacje. Strona chińska zapowiada podjęcie dalszych działań uderzających w japońską gospodarkę i sektor turystyczny. Po rozmowach ze Stanami Zjednoczonymi Pekin nie mówi już o ograniczeniu eksportu ziem rzadkich, ale raczej o ograniczeniu eksportu technologii podwójnego wykorzystania. W odpowiedzi część członków japońskiej koalicji rządzącej podgrzewa atmosferę, co widać szczególnie w postaci coraz większej liczby wizyt japońskich polityków na Tajwanie. Administracja Sanae Takaichi wykorzystuje retorykę rosnącego zagrożenia ze strony Chin do przyspieszenia rewizji wytycznych bezpieczeństwa, zwiększenia wydatków zbrojeniowych i uzasadnienia zmian w polityce migracyjnej. Jedynym graczem zainteresowanym szybkim zakończeniem konfliktu i normalizacją relacji jest tradycyjnie japoński biznes. Niestety argumenty zwracające uwagę na ogromne znaczenie Chin dla japońskiej gospodarki nie padają na podatny grunt. Efektem było odwołanie dużej delegacji biznesowej zaplanowanej na styczeń.

Wygląda na to, że kryzys w relacjach z Chinami nie tylko nie przyniósł spadku poparcia dla premier Sanae Takaichi, ale może zostać wykorzystany jako narzędzie dalszego umacniania jej pozycji politycznej. Premier Takaichi cieszy się bardzo wysokim poparciem japońskiej opinii publicznej. Badania opinii publicznej pokazały, że bardzo szybko udało jej się wykonać jej główne zadanie, jakim było przywrócenie inicjatywy Partii Liberalno-Demokratycznej oraz walka o głosy konserwatywnych wyborców, którzy jeszcze kilka miesięcy temu masowo odpływali do mniejszych partii opozycyjnych. Notowania PLD wyraźnie wzrosły, co doprowadziło nawet do spekulacji dotyczących możliwości rozpisania przedterminowych wyborów parlamentarnych. Wydarzenia w grudniu pokazały, że administracja premier

Takaichi systematycznie realizuje obietnice wyborcze, które koncentrują się na szybkim zwiększeniu wydatków zbrojeniowych, głębokich zmianach w polityce migracyjnej i polityce bezpieczeństwa oraz zwiększeniu roli rządu i premier w kreowaniu polityki gospodarczej.

II. JAPONIA W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

8 grudnia: Japonia odrzuca plan UE dotyczący wykorzystania rosyjskich środków. Japonia odrzuciła propozycję UE, aby przyłączyć się do planu wykorzystania zamrożonych rosyjskich aktywów państwowych do sfinansowania Ukrainy. Podczas spotkania ministrów finansów G7 Tokio dało do zrozumienia, że nie wykorzysta zamrożonych aktywów rosyjskich o wartości około 30 mld dolarów przechowywanych na swoim terytorium do udzielenia pożyczki Ukrainie.

12 grudnia: spotkanie polsko-japońskich firm logistycznych. Przedstawiciele polskich i japońskich firm z branży morskiej i logistycznej uczestniczyli w wydarzeniu Business Mixer zorganizowanym w Tokio przez Port Gdańsk. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele logistyki, transportu morskiego, produkcji, technologii oraz energetyki. Hayakawa Tetsua z japońskiego Ministerstwa Infrastruktury, Ziemi i Transportu, Polska stała się jednym z krajów o największym potencjale współpracy dla japońskich przedsiębiorstw.

16 grudnia: nowe sposoby wsparcia Ukrainy. Podczas spotkania przedstawicieli ukraińskiego Ministerstwa Gospodarki i Japońskiej Agencji Współpracy Międzynarodowej (JICA) przedstawiono nowe propozycje współpracy finansowej mającej na celu wsparcie ukraińskich przedsiębiorstw i start-upów. Japońska agencja zaprezentowała nowe narzędzia takie jak kredyty komercyjne, udział w funduszach inwestycyjnych skierowanych do ukraińskich firm oraz utworzenie mechanizmu gromadzącego środki rządowe i prywatne, które będą kierowane do funduszy venture capital. Ministerstwo Gospodarki Ukrainy wskazało obszary, w których rząd potrzebuje nowych narzędzi inwestycyjnych. Obie strony wskazały również agencje rządowe, które powinny być zaangażowane w dalszy rozwój tych mechanizmów finansowych.

20 grudnia: dodatkowa pomoc finansowa dla Ukrainy. Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski wyraził wdzięczność dla Japonii i premier Sanae Takaichi za decyzję o udzieleniu Ukrainie dodatkowego wsparcia finansowego na rok 2026. Łączna kwota pomocy wynosi prawie 6 miliardów USD i ma na celu wzmocnienie obrony Ukrainy przed agresją Rosji.

III.SYTUACJA GOSPODARCZA

5 grudnia: rozpoczęcie dyskusji na temat podwyżki podatku dochodowego.

Rząd i Partia Liberalno-Demokratyczna rozpoczęły dyskusje na temat podwyższenia stawek podatku dochodowego w roku podatkowym 2027, w celu zapewnienia środków na zwiększenie wydatków na obronność. Przedstawiciele PLD podkreślają potrzebę wzmocnienia zdolności obronnych Japonii i zapewnienia nowych źródeł finansowania. W rocznej nowelizacji podatkowej zatwierdzonej przez rząd w 2022 r. wyraźnie stwierdzono, że rząd podniesie podatki dochodowe podatki od wyrobów tytoniowych. Podjęto już decyzję o podwyższeniu podatków od osób prawnych i podatków od wyrobów tytoniowych od kwietnia 2026 r. Jednak termin wprowadzenia podwyżki podatku dochodowego pozostaje nieokreślony.

16 grudnia: zakończenie dotacji dla dużych projektów solarnych. Rząd przedstawił plany zakończenia dotacji dla dużych elektrowni słonecznych, biorąc pod uwagę spadające koszty produkcji i rosnące szkody środowiskowe spowodowane przez te obiekty. W roku podatkowym 2027 dotacje nie będą przysługiwały naziemnym komercyjnym instalacjom słonecznym o mocy 10 kilowatów lub większej. Rząd planuje nadal udzielać dotacji na instalacje dachowe i agrowoltaiczne. Rząd rozważa również zmianę standardów dotyczących obowiązkowych ocen oddziaływania na środowisko poprzez zaostrzenie procedur kontrolnych i zmianę odpowiednich rozporządzeń.

17 grudnia: spadek liczby chińskich turystów w Japonii. W listopadzie liczba turystów z Chin spadła w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim. Według najnowszych danych opublikowanych przez Japońską Organizację Turystyczną, w listopadzie do Japonii przybyło łącznie 562 600 chińskich turystów. Stanowi to wzrost o 3% w ujęciu rok do roku i spadek o 21,4% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Były to pierwsze opublikowane dane miesięczne od czasu, gdy 14 listopada Chiny doradziły swoim obywatelom by nie podróżować do Japonii.

17 grudnia: projekt podniesienia podatków od samochodów elektrycznych i hybrydowych. Japoński rząd planuje wprowadzenie wyższych podatków od pojazdów elektrycznych i hybrydowych typu plug-in w oparciu o ich masę. Konkretnie kwoty podatków zostaną ustalone w 2026 r. Będzie on dodatkiem do „podatku od masy samochodów”, który właściciele muszą płacić przy każdej kontroli technicznej pojazdu. Właściciele pojazdów elektrycznych płacą obecnie najniższe kwoty, ponieważ ich samochody nie mają silników. Jednak od roku podatkowego 2028 podatek będzie obliczany na podstawie masy pojazdu elektrycznego. Rząd utrzymywał niskie obciążenia podatkowe dla pojazdów elektrycznych, aby zachęcić do ich upowszechniania.

18 grudnia: grupa Asahi wchodzi na rynek afrykański. Asahi Group Holdings kupi brytyjskiego giganta alkoholowego Diageo za 465,4 mld jenów (2,9 mld USD). Transakcja obejmuje działalność związaną z produkcją piwa i alkoholi wysokoprocentowych w Kenii, Ugandzie i Tanzanii, gdzie popyt na piwo stale rośnie w ostatnich latach. Asahi spodziewa się, że wysoka rentowność w tych trzech krajach utrzyma się dzięki wzrostowi liczby ludności i rozwojowi gospodarczemu. Procedury przejęcia mają zostać zakończone w drugiej połowie 2026 roku.

19 grudnia: podniesienie dotacji dla pojazdów elektrycznych. Ministerstwo Gospodarki, Handlu i Przemysłu ogłosiło, że zwiększy dotacje na pojazdy przyjazne dla środowiska, takie jak pojazdy elektryczne, o 400 000 jenów. W ramach zmiany programu dotacji na promocję pojazdów napędzanych czystą energią ministerstwo podwyższy maksymalną dotację na pojazdy elektryczne do pułapu 1,3 mln jenów (ok 8300 USD).

19 grudnia: Bank Japonii podnosi stopy procentowe. Bank centralny podniósł stopę procentową z 0,5% do 0,75%, osiągając najwyższy poziom od około 30 lat, od 1995 roku. BOJ próbuje walczyć z osłabiającym się jenem i utrzymującą się inflacją. Kurs jena pozostaje na niskim poziomie około 156 jenów za dolara. Długoterminowe stopy procentowe, które służą jako punkt odniesienia dla kredytów hipotecznych, tymczasowo wzrosły powyżej 2%, osiągając najwyższy poziom od około 26 lat.

19 grudnia: japoński rząd zwiększy kwotę wolną od podatku. Partia Liberalno-Demokratyczna i opozycyjna Partia Demokratyczna Ludowa uzgodniły podwyższenie kwoty wolnej od podatku do 1,78 mln jenów (11 430 dolarów). Uzgodniono również zniesienie „opłaty środowiskowej” w ramach podatku samochodowego, którą ponosi się przy zakupie pojazdu.

22 grudnia: Japonia przygotowuje się do ponownego uruchomienia największej elektrowni jądrowej. Władze lokalne mają zatwierdzić decyzję o ponownym uruchomieniu części reaktorów w Elektrowni Kashiwazaki-Kariwa, położonej około 220 km na północny zachód od Tokio. Kashiwazaki-Kariwa będzie pierwszą działającą elektrownią ponownie obsługiwaną przez Tokyo Electric Power Co. (TEPCO), która zarządzała elektrownią w Fukushima. Wyniki ankiety opublikowanej przez prefekturę w październiku wykazały, że 60% mieszkańców uważało, iż warunki do ponownego uruchomienia elektrowni nie zostały spełnione. Prawie 70% respondentów wyraziło obawy dotyczące eksploatacji elektrowni przez TEPCO.

22 grudnia: Japonia liczy na import LNG z Kanady. Prezydent Donald Trump zapowiadał zwiększenie eksportu LNG dzięki rozwinięciu projektów wydobywania na Alasce. Na razie jednak największą nadzieją dla japońskiej gospodarki jest

Kanada. Dzięki projektowi LNG Canada w zachodniej prowincji Kolumbia Brytyjska Japonia może liczyć na zmniejszenie ryzyka opóźnień w dostawach. Jest to pierwszy projekt importu LNG z Kanady na dużą skalę przez Japonię. Mitsubishi Corp. posiada 15-procentowy udział w LNG Canada i ma prawo sprzedawać 2,1 mln ton LNG rocznie do Japonii i innych krajów azjatyckich. Inni udziałowcy to Shell Plc z Wielkiej Brytanii, Petronas z Malezji, PetroChina Co. z Chin oraz Korean Gas Corp. z Korei Południowej. Całkowite koszty rozwoju projektu wyniosły około 14 mld dolarów. Projekt umożliwia produkcję 14 mln ton LNG rocznie.

26 grudnia: obawy dotyczące niedoboru wody dla nowej fabryki TSMC.

Lokalna gospodarka prefektury Kumamoto została pobudzona przez rozpoczęcie pełnej działalności pierwszej japońskiej fabryki Taiwan Semiconductor Manufacturing Company (TSMC). Mieszkańcy obawiają się jej negatywnego wpływu na poziom wód gruntowych. Pierwsza fabryka pompuje do 7500 ton wody gruntowej dziennie, ponieważ do czyszczenia płytek i innych materiałów potrzebuje dużych ilości wody. Łącznie z drugą fabryką, która ma rozpocząć prace w 2027 roku zapotrzebowanie na wodę ma wynieść około 8 milionów ton rocznie. W odpowiedzi tajwański producent zapewnia, że znaczna większość wody wykorzystywanej w fabryce to woda ponownie oczyszczana.

31 grudnia: pomimo bojkotu chińscy turyści nadal zainteresowani Japonią.

Według najnowszych danych, rezerwacje hotelowe w Japonii dokonywane przez chińskich turystów gwałtownie wzrosły w związku ze świętami Księżycowego Nowego Roku w lutym. Według platformy Tripla, liczba rezerwacji z Chin w okresie od 15 do 23 lutego wzrosła o 57% w porównaniu z poprzednim rokiem. Dane pochodzą z 1727 hoteli w Japonii. Ankieta przeprowadzona wśród 10 japońskich operatorów hotelowych pokazała, że tylko dwóch operatorów, Tokyu Hotels & Resorts i Imperial Hotel, odnotowało spadek, wynoszący w obu przypadkach około 10%. Tymczasem trzech operatorów hotelowych odnotowało wzrost. Palace Hotel poinformował, że rezerwacje podwoiły się w ciągu roku. Pięciu operatorów stwierdziło, że rezerwacje nie uległy znaczącej zmianie.

31 grudnia: SoftBank finalizuje inwestycję w OpenAI o wartości 23 mld dolarów. Grupa SoftBank zrealizowała zapowiedzianą dodatkową inwestycję w OpenAI o wartości 22,5 mld dolarów, zwiększając swój udział do około 11%. Inwestycja w OpenAI jest częścią strategii zwiększenia udziału spółki w wyścigu o sztuczną inteligencję z takimi rywalami jak Google. Inwestycja jest także częścią obietnic złożonych administracji Donalda Trumpa w ramach negocjacji handlowo-inwestycyjnych.

KOMENTARZ

Najważniejsze wydarzenia gospodarcze w grudniu to zapowiadane podniesienie stóp procentowych przez Bank Japonii i zaakceptowanie kolejnego rekordowego budżetu przez administrację Sanae Takaichi. Bank centralny próbuje walczyć z utrzymującą się inflacją oraz historycznie słabym jenem. Coraz większa część japońskich producentów cierpi z powodu znacznego wzrostu kosztu importu materiałów. Jednocześnie, administracja Sanae Takaichi zapowiada znaczne zwiększenie wydatków budżetowych, co stoi w sprzeczności z działaniami BOJ. Dlatego też premier Takaichi zapowiada znaczne zwiększenie przychodów z podatków a wewnątrz PLD rozpoczęto długo odkładany dialog na temat konieczności podniesienia podatku dochodowego. Administracja Sanae Takaichi próbuje odpowiedzieć na zarzuty dotyczące możliwości niekontrolowanego wzrostu japońskiego zadłużenia. Premier będzie dążyć do zwiększenia wpływów budżetowych ze źródeł zewnętrznych (turystyka i opłaty wizowe) oraz do ograniczenia emisji obligacji rządowych.

W grudniu warto również zwrócić uwagę na reakcję japońskiego sektora turystycznego na nowy kryzys w relacjach z Chinami. Informacje płynące z japońskich mediów wskazują na mieszane nastroje w branży turystycznej. W listopadzie liczba przyjeżdżających wyraźnie spadła, ale wielu operatorów twierdzi, że zainteresowanie ze strony chińskich turystów jest nadal duże. Zgodnie z oczekiwaniami możliwość utraty potencjalnych zysków dla branży turystycznej nie przeraża japońskich obywateli. Coraz więcej mówi się o problemach związanych ze zbyt dużą liczbą przyjezdnych oraz nabywaniem nieruchomości przez chiński kapitał. Sektor turystyczny w ostatnim roku przeżywał znaczne odbicie z powodu taniego jena. Wygląda więc na to, że bojkot turystyczny nie będzie skutecznym narzędziem wywierania presji na japońską gospodarkę.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

